

«Диву подібні образи сі...»

ІКОНОПИС давньої Волині належить до найяскравіших сторінок українського малярства. Ми починаємо усвідомлювати це лише сьогодні, особливо після відкриття на початку 90-х низки пам'яток XIII—XVI ст., що зберігаються переважно в Рівненському краєзнавчому музеї.

Рідко хто звертав увагу на те, що перші свідчення про станкове малярство часів Київської Русі маємо саме про ікони княжої Волині часів Данила Галицького та Володимира Васильовича. Це говорить про давні іконописні традиції Волині. Їх витoki слід шукати в Києві. Навіть коли Київ втратив роль політичного центру, художні витвори його майстрів з особливою повагою згадують у літописах: «Диву подібні були образи сі... «Майже єдиний твір цієї епохи, що походить з Волині, — ікона «Богородиця Одигітрія з Дорогобужа» з Рівненського музею (XIII—початок XIV ст.).

Не менше значення мали зв'язки з Візантією. Грецькі впливи чи не найкраще простежуються в чудовій іконі «Христос Пантократор» кінця XV ст. з Рівненського музею та «Богородиці Одигітрії» з Межиріцького монастиря під Острогом. Ікони XV—XVI ст. сповнені глибокого філософського змісту.

Сьогодні поступово відбувається повернення ікон у храми. Багато зусиль до цього доклав Олександр Лаворик, який очолює творчу майстерню «Волинська ікона». Позаду — довга і копітка праця з вивчення іконописної техніки, особливостей, характерних для волинської ікони. Головне — щоб отримані досвід і знання не спонукали до простого копіювання давніх взірців. Треба пам'ятати, що ікона — не тільки образ нашої віри, а й мистецький твір. Вона є місцем, що гармонійно з'єднує наші душі з минулим, сьогоднішнім та майбутнім — через традицію і талант іконописця.

Віктор ЛУЦЬ.

Рівне.

